

ARM. HREGAR.

GLEBALIŠKI LIST.

IZDAVA UDRUŽENJE
GLEB. ŽERJALČEVA
KLEŠČAŠI VABICOR
LJUBLJANA.

BEZCENA
1922-23

ŠTEV. 24, 25

ŠTEBI IN TUJEČ STROJNO IN ELEKTRIČNO
PODJETJE
LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 4.

PROJEKTI, PRORAČUNI VSEH VRST.

**GRADBA ELEKTRIČNIH CENTRAL ZA VISOKO
IN NIZKO NAPETOST.**

LASTNO IZDELOVANJE VSEH SKLEPALNIH NAPRAV itd.

**PRODAJA VSEH VRST MOTORJEV TER STROJEV ZA IZDELO-
VANJE LESA, ELEKTROTEHNIČNEGA MATERIALA IN ŽARNIC.**

JADRANSKA BANKA - BEOGRAD

Dionička glav.: Din 60.000.000. Rezerva Din 30.000.000.

PODRUŽNICE: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi,

Jelsa, Jesenice, Ljubljana, Maribor, Metković,

Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

AMERIKANSKI ODIO.

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVODI: Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien,

Zadar: Frank Sakser State bank, Cortland Street 82, New-

York City, Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Anto-

logasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Zahtevajte povsod

čevlje z znamko

tovaren

PETER KOZINA & KO., TRŽIČ.

Glavna zaloga v Ljubljani, Breg št. 20 ter

Aleksandrova cesta št. 1.

Podružnici v Zagrebu in v Beogradu.

*Poj velikonočni zvon čez planjave,
Slovincem v tri zemlje nósi pozdrave:
Bratje, enaki, zvesti, edini,
V srečo in v čast in v ponos domovini!*

Spored

Drama:

Marec	27. torek	— Zaprto.	
"	28. sreda	— Othello.	Red A
"	29. četrtek	— Zaprto	
"	30. petek	— Zaprto.	
"	31. sobota	— Zaprto.	
April	1. nedelja	— Otok in struga.	Izven
"	2. poned.	— Za pravdo in srce. (Ob 3. pop.)	Izven
"	2. poned.	— Othello.	Izven
"	3. torek	— Koncert oper. pevca Aleksandra Balabana. (Ob 8. zvečer.)	Izven
"	4. sreda	— Otok in struga.	Red B
"	5. četrtek	— Othello.	Red E
"	6. petek	— Otok in struga.	Red D

Opera:

Marec	27. torek	— Tosca.	Red D
"	28. sreda	— Pastorka Jenufa.	Red B
"	29. četrtek	— Zaprto.	
"	30. petek	— Zaprto.	
"	31. sobota	— Zaprto.	
April	1. nedelja	— Gorenjski slavček.	Izven
"	2. poned.	— Carmen.	Izven
"	3. torek	— V kraljestvu palčkov. Mladinska predstava. (Ob 6. popoldne.)	Izven
"	4. sreda	— Vrag in Ktra.	Red D
"	5. četrtek	— Nižava. — Gostovanje gospodične Hane Pirkove iz Bratislave.	Red C
"	6. petek	— Čarostrelec.	Red A
"	7. sobota	— Janko in Metka.	Izven
"	8. nedelja	— Sevilski brivec.	Izven

OTHELLO.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare.
Prevel Oton Župančič.

Režiser: O. ŠEST.

Beneški dož	g. Lipah.
Brabantio, senator	g. Skrbinšek.
Prvi senator	g. Medven.
Drugi senator	g. Sancin.
Graziano, Brabantijev brat	g. Cesar.
Lodovico, Brabantijev sorodnik	g. Drenovec.
Othello, plemenit zamorec v beneški službi	g. Levar k. g.
Cassio, njegov pobočnik	g. Kralj.
Jago, njegov praporščak	g. Rogoz.
Roderigo, beneški plemič	g. Gregorin.
Montano, namestnik na Cipru	g. Peček.
Desdemona, Brabantijeva hči, Othellova žena	ga Šaričeva.
Emilija, Jagova žena	ga Juvanova.
Bianca, Casijeva ljubica	gna Gabrijelčičeva.
Glasnik	g. Terčič.

Plemiči, vojaki, senatorji, godci.

Prvo dejanje se godi v Benetkah, naslednja na Cipru.

Glasbo zložil g. Balatka. Dekoracije naslikal g. Skružny.

Kostume izdelala g. Dobry in ga Waldsteinova.

Po prvem in četrtem dejanju daljša pavza.

Darila so najlepše — „slike“. Oglejte si jih Aleksandrova c. 5.

V. BEŠTER ATELJE „HELLOS“

OTOK IN STRUGA.

Igra v petih dejanjih (18 slikah). Po dr. Tavčarjevi noveleti
spisal Ignacij Borštnik.

Režiser : O. ŠEST.

Grofinja Ana, vdova Milanova	ga Medvedova.
Serafina, njena hči	ga Šaričeva.
Grofinja Eliza, vdova, sestra Anina	ga Juvanova.
Lucija, njena hči	gna M. Danilova.
Ritmojster grof Egon, Serafinin bratranec	g. Peček.
Lajtnant Leo, prijatelj Egonov	g. Drenovec.
Baron Bontoux	g. Lipah.
Vitez Trd, starejši	g. Gregorin.
Vitez Trd, mlajši	g. Cesar.
Baron Nebelberg	g. Danilo.
Baron Lindenholz	g. Terčič.
Igla, oskrbnik na Otoku	g. Plut.
Prvi sluga	g. Sancin.
Drugi sluga	g. Medven.
Hišna Serafinina	gna Gabrijelčičeva.
Služkinja	gna Zbožilova.
Konstantin, Struški graščak, dr. medicine	g. Kralj.
Zora, njegova sestra	ga Wintrova.

Slike: 1. Soba na Otoku. 2. Veranda na Otoku. 3. Soba na Otoku. 4. Pred gradom na Otoku. 5. Salonček na Otoku. 6. Pred kapelico na Strugi. 7. V kapelici. 8. Pred kapelico. 9. Veranda na Otoku. 10. Na vrtu na Otoku. 11. Pred vhodom na Otoku. 12. Soba Ane na Otoku. 13. Veranda na Otoku. — Daljša pavza. — 14. Spalnica na Otoku. 15. Predsoba na Otoku. 16. Spalnica. 17. Veranda na Otoku. 18. Konstantinov kabinet na Strugi.

Za pravdo in srce.

Tragedija v petih dejanjih. Spisal Anton Medved.
Na novo insceniral A. Danilo.

Režiser: A. DANILO.

Barbara pl. Bela, graščakinja na Raki	ga	Juvanova.
Erazem, nje sin	g.	Drenovec.
Ivan Krstnik Valvazor, graščak na Turnu in v Krškem	g.	Lipah.
Štefan Gregorijanec, graščak v Mokricah	g.	Cesar.
Krištof Ložan, graščak na Belniku	g.	Terčič.
Slepec Grajan, nekdanji graščinski logar	g.	Danilo.
Katarina, njegova hči	ga	Šaričeva.
Lokvanc	g.	Kralj.
Andrej, njegov sin	}	g. Gregorin.
Obrč		g. Plut.
Podlesnik		g. Medven.
Zorič		g. Smerkolj.
Končan		g. Sancin.
Skominc		g. Cesar.
Hribar		g. Terčič.
Kumar		g. Karadjov.
Šterc		g. Markič.
Bistrič		g. Stanko.
Nožina	g. Bertok.	
Šmalc	g. Borštnik.	
Dizma, graščinski oskrbnik na Raki	g.	Skrbinšek.
Grajski hlapec	g.	Markič.
Sel	g.	Sancin.
I. uskok	g.	Medven.
II. uskok	g.	Markič.
Hlapec	g.	Stanko.

Kmetje, dekleta, uskoki, godci, sli itd.

Godi se l. 1575.

Koncert

opernega baritonista gospoda
Aleksandra Balabana

SPORED:

I.

- Verdi* „Credo“ iz opere „Othello“.
Wagner „Pesem Večernici“ iz opere „Tannhäuser“.
Rubinstein „Ne plakaj dete“, arija iz opere „Demon“.
Mozart Serenada iz opere „Don Juan“.
Thomas „Brindisi“, arija iz opere „Hamlet“.

II.

- Rahmaninov* **Monolog** iz Puškinove dramske pesnitve „Skopi vitez“.

III.

- Rahmaninov* „Kristus je vstal“, pesem Merežkovskega.
Čajkovski „Bleda jesenska poljana.“ — „Med plesom.“
Pesmi Tolstoja.
Davidov „Bil je star kralj.“ Pesem Heineja.
Arenski „Valček.“
Grečaninov „Jetnik.“ Pesem Puškina.
Kalinikov „Zvonovi.“
Lišin „Smejala se je.“ Pesem Majkova.

Na klavirju spremlja g. profesor Aleksander Ruč.

PASTORKA JENUFA.

Opera v treh dejanjih. Besedilo spisala po drami iz življenja moravskega naroda Gabrijela Preissova. Poslovenil Fran Govékar.
Uglasbil Leo Janaček.

Dirigent: L. MATAČIČ. Režiser: VASILIJ SEWASTIANOW.

Stara Burjevka, užitkarica

in gospodinja v mlinu gna Sfiligojeva.

Laca Klemen } polbrata, vnuka Burjevke { g. Sovilski.
Števo Burja } { g. Šimenc.

Cerkovnica Burjevka, vdova

in snaha stare Burjevke ga Thierry-Kavčnikova.

Jenufa, njena pastorka ga Lewandowska.

Prvi mlinski hlapec g. Cvejč.

Rihtar g. Zupan.

Rihtarica ga Erklavčeva.

Karolka, njiju hči ga Matačičeva.

Pastirica ga Smolenskaja.

Barena, prva dekla v mlinu gna Korenjakova.

Jano, pastirček ga Ribičeva.

Muzikanti, vaščanje.

I. dejanje v mlinu pri Burjevih. II. in III. v sobi cerkvnice.

Med I. in II. dej. poteče pol leta. Med II. in III. dva meseca.

I. premijera Jenufe v Brnu 1904.

Premiera v Narodnem gledališču v Pragi 26. maja 1916.

I. dejanje. Cerkovnica, stroga in odločna žena ima nelastno hčerko, pastorko Jenufko, katera se je zaljubila v lahkomiselnega, razburljivega bratranca Števo — in se mu vdala. Toda, ko se vrne nekega dne Števo pijan od nabora, je njegova ljubezen hladnejša. Odločna in razumna cerkovnica spregovori s Števom resno besedo ter dovoli ženitev samo pod pogojem, da se nikdar več ne opije. Da mu rok na poskušnjo enega leta.

Jenufko pa ljubi tudi resnejši, moški Laca. Boli in grize ga zavest in prepričanje, da se je lahkomiseln in vrtoglav Števo zaljubil samo v lepo Jenufkiino lice in nekega dne ji v razburjenju prereže lice, v misli, da ji pokvari s tem obraz in jo naredi grdo.

II. dejanje. Jenufka se je hotela zastrupiti. In zopet se posreči cerkovnici, da prepreči nesrečo. Pod pretvezo, da pošlje Jenufko na Dunaj v službo, skriva Jenufko pazljivo doma, kjer se ji rodi Števo deček. Cerkovnica pokliče Števa in ga prosi, naj si vendar vzame nesrečno Jenufko. Vrtoglavi lahkomišelnež pa se skesa in uteče. Obupana cerkovnica se odloči povedati vse Laci. In pošteno in odkrito mu opiše nesrečen položaj. Laca seveda preišlja. Moral bi si vzeti tudi Števo dečka. V svojem strahu za Jenufko in njeno dobro ime, pravi cerkovnica Laci, da je dete umrlo. In po odhodu Laca, vzame dete in ga vrže pod led. Jenufko pa prepriča, da je dete na vročici umrlo.

III. dejanje. Cerkovnica pripravlja svatbo Jenufke z Laco. In ko se hočejo napotiti v cerkev, krikne po vasi: Našli so pod ledom mrtvo dete. Nesrečna cerkovnica prizna sedaj svojo krivdo in se da odvesti na sodišče. Laca se zavzame za nesrečno Jenufko in ta spozna njegovo verno ljubezen mu pade v naročje. Namenita se skupno v svet, kjer hočeta začeti novo življenje.

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor:

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/I.

Prvi, najstarejši specialni strokovno tehnički atelje za črkoslikarstvo, se najtopleje priporoča za slikanje napisov na steklo, kovine, les, zid itd.

PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 1.

„ADRIJA“ Drogerija III Fotomanufaktura
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 5, nasproti glavne pošte.

Droge, kemikalije, toaletne in fotografske potrebščine, bolniško oskrbna sredstva.

GORENJSKI SLAVČEK.

Komična opera v treh dejanjih. Spisala L. Pesjakova in E. Züngl.
Uglasbil Anton Foerster.

Dirigent: J. JERAJ.

Režiser: O. ŠEST.

Majda, vdova	gna Sfiligojeva.
Minka, njena hči	ga Lovšetova k. g.
Franjo, študent	g. Šimenc.
Chansonette, učitelj petja	g. Levar.
Ninon, njegova soproga, plesalka	ga Matačičeva.
Štrukelj, oskrbnik	g. Zupan.
Rajdelj, njegov pisar	g. Bratuž.
Lovro, prijatelj Franja	g. Debevec.
Krčmar	g. Zorman.
Kurir	g. Drenovec.
Pismonoša	g. Bekš.
Prva učenka Chansonetta	ga Ribičeva.
Druga učenka Chansonetta	gna Korenjakova.

Vaščani, hlapec, nosači, otroci, učenke Chansonetta.

Dejanje se vrši na Gorenjskem.

Nove dekoracije naslikal g. Skružny. Nove kostume naredila
ga Waldsteinova in g. Dobry.

Prva vprizoritev l. 1872.

HOTEL „SOČA“, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 5

Lastnik K. POTOČNIK

Telefon št. 531

CARMEN.

Opera v štirih dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy. Uglasbil G. Bizet.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Carmen (mezzo-sopran) gna Rewiczewa.
Don José, dragonski podčastnik (tenor) g. Sovilski.
Escamillo, toreador (bariton) g. Cvejič.
Micaëla, kmečko dekle (sopran) gna Kattnerjeva.
Frasquita, ciganka (sopran) ga Matačičeva.
Mercédes, ciganka (sopran) gna Sfiligojeva.
Dancairo, tihotapec (tenor) g. Mohorič.
Remendado, tihotapec (tenor) g. Debevec.
Zuniga, dragonski častnik (bas) g. Zupan.
Morales, dragonski podčastnik (bariton) g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vpriporitev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Sevilli. Micaela išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladeniči, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je vseč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaeli, naj mater presrečno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalc Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigo-

varjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njim, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbegana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Sevilli. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

V novi palači „Ljubljanske kreditne banke“ nasproti glavne pošte, sva odprla

KAVARNO „EMONA“

opremljeno z vsem komfortom.

V I. nadstropju posebna damska in igralna soba.

Za naklonjenost sl. občinstva se vljudno priporoča

Jan in Kati Fiala.

Društvo ATENA v Ljubljani

priređi

v korist Jugoslovenske Matice

V kraljestvu palčkov.

Mladinska igra s petjem v treh dejanjih. Spisal Josip Ribičič,
pevske točke uglasbil Ivan Grbec.

Dirigent: DR. JOSIP ČERIN.

Režiser: O. ŠEST.

OSEBE:

Kralj palčkov.	Prvi stražnik.
Prvi svetovalec.	Drugi stražnik.
Drugi svetovalec.	Anica.
Vratar.	Prva vila.
Norček.	Palčki, vile.

Dejanje se godi v domovanju palčkov.

Sodeluje: Muzika Dravske divizijske oblasti.

TRGOVSKA BANKA d. d. - LJUBLJANA SELENBURGOVA UL. 1

preje **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**

*** izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. ***

GRIČAR & MEJAČ ZALOGA OBLEK ZA DAME,
GOSPODE IN OTROKE

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 3.

Vogal Knaflove ulice.

VRAG IN KATRA.

Opera v treh dejanjih po narodni češki pravljici napisal Adolf Wenig. Poslovenil Peterlin-Petruška. Uglasbil Anton Dvořak.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: P. DEBEVEC.

Ovčar Jurček	g. Kovač.
Katra	gna Thalerjeva.
Njena mati	gna Smolenskaja.
Vrag Marbuel	g. Betetto.
Lucifer	g. Zupan.
Vrag vratar	g. Pugelj.
Vrag čuvaj	g. Perko.
Kneginja	ga Thierry-Kavčnikova.
Komornica	ga Matačičeva.
Maršal	g. Zorman.
Muzikant	g. Bekš

Muzikanti. Hudiči. Plemiči. Ljudstvo.

Dekoracije: Skružny.

Prvo dejanje. Žegnanska nedelja je. Popoldne se vešele ljudje v krčmi, pijejo, pojejo in plešejo. Godba igra. Ovčar Jurček se odpravlja domov na grajsko pristavo, ker ima še veliko dela danes. Fantje in dekleta ga zadržujejo in se jeze na oskrbnika, ki jih tako tlačí. — Tudi vaško dekle Katra, košato in močno pride z materjo, nobeden je noče vzeti plesat, le norčujejo se iz nje. Par gostov spremi Jurčka domov, ostali igrajo naprej. Naenkrat stopi hudič Marbuel, za lovca oblečen, sede h Katri, naroči piva in sprašuje kmete o kneginji in o oskrbniku. Ti mu povedo, kako sta hudobna in kako hudo tlako da jima morajo delati. »Vrag jih vzemi!« pravijo. »Jih bo že!« odvrne Marbuel in napije Katri. Tudi ona mu napije vsa srečna in izrazi željo, da bi rada plesala. Vrag plača godcem, da igrajo »solo« in pleše s Katro. Zelo zadovoljna mu reče, da bi rada plesala vse življenje z njim. Vrag jo pregovori, da gre z njim, udari z nogó ob tla, zemlja se odpre in požre oba. Katrina mati joka, Jurček, ki se je vrnil, ker ga je oskrbnik pregnal in poslal »k vragu«, pa jo tolaži in reče, da gre po-njo, ker zdaj tako nima kaj tu iskati; on pride nazaj s Katro, ali pa ostane še sam tam.

Drugo dejanje. Marbuel pride s Katro na hrbtu ves spehan v pekel. Ona se ga drži okrog vratu in noče na noben način stran od njega,

češ, da jo je goljufal, ker ji je obljubljal grad, pa jo je pripeljal v pekel; zdaj naj jo le nese nazaj, ker ne bo hodila peš takšno daljo. A hudiči ji ne morejo ničesar narediti, ker ima zlat križec na vratu. Tedaj pride v pekel Jurček in prosijo ga, naj jim pomaga, da se iznebe Katre. Jurček svetuje naj ji ponudijo kaj zlatega. Pokažejo ji zlato verižico in ona spusti Marbuela ter skoči za hudičem, ki ima verižico, dokler ga ne ujame in mu je ne vzame. Marbuel je sicer za enkrat rešen, toda bogve, kaj še bo, če ostane Katra v peklu. Nobeden ne ve, kako bi jo spravili ven, ker ji je tako všeč notri. Jurček zahteva za to, da jo izpelje, vsaj toliko zlata, kolikor ga je dobila Katra. Marbuel pa se zasmije in pove, da se to zlato spremeni zunaj pekla v listje. Obljubi pa, da bo, ko pride po oskrbnikovo dušo, zbežal, ako ga bo Jurček nagnal, a zato da naj pastir zahteva od oskrbnika, kar hoče. Seveda, ko pa pride po kneginjo, tedaj se pa ne sme vmešavati, ker drugače izgubi lastno glavo. Jurček je soglasen, reče hudičem naj zaigrajo polko, in on pleše s Katro, jo vrti, vrti, vrti in zavrti skozi peklena vrata, katera hudiči z veliko radostjo takoj za njima zapro.

Tretje dejanje. Kneginja v gradu je vsa obupana, ker ta večer pride vrag po njeno dušo. Premišljuje svoje prejšnje življenje in se iskreno kesa svojih težkih grehov. Že zjutraj na vse zgodaj je poslala kočijo po Jurčka, da bi prišel in jo mogoče tudi tako, kakor je oskrbnika, rešil pred hudičem, a njega ni in ni. Nazadnje se pripelje. Od kneginje zahteva, da naj odpravi za vselej tlako in naj osvobodí kmete, ako hoče, da jo reši. Ona je zadovoljna in takoj napiše odpovedno pismo. Noč je. Jurček pokliče Katro, ki jo je pripeljal s seboj, in ji reče, naj se skrije za duri v sosedni sobi in ko pride hudič Marbuel, naj skoči nanj in se maščuje nad njim, ker jo je zadnjič tako prekanil. Kneginja pa naj čaka na vrata v dvorani, a naj se le nič ne boji, ker Jurček se mora tudi skriti, no, bo o pravem času takoj na mestu. Vse je tiho. Luči so pogasne, le luna svetí skozi odprta okna. Prileti Marbuel, zagleda kneginjo, stopi k nji in ji reče, naj se pripravi na pot v pekel. Tedaj pa pribeži Jurček. Ko ga vrag vidi, zakriči: »Nesrečnež! Kaj delaš tu? Ali si pozabil?« Jurček pa pravi, da se gre tu za življenje vrage a ne za njegovo, ker Katra čaka za vratmi nanj in ga hoče ujeti ter se maščevati. »Kaj, Katra je tu! O groza!« zakriči Marbuel, ko zagleda skočivšo Katro, in zbeži v strahu za — vedno.

**Tu- in inozemski časopisi
se dobe v trafiki v Šelenburgovi ulici.**

NIŽAVA.

Muzikalna drama s predigro in v dveh dejanjih.

Besedilo spisal po A. Guimeru Rud. Lothar.

Uglasbil E. d'Albert.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Sebastjano, posestnik	gg. Levar, Cvejič.
Tomaso, najstarejši občan	gg. Betetto, Zupan.
Moruccio, mlinarski hlapec	g. Pugelj.
Marta	gna H. Pirkova k. g.
Pepa	ga Matačičeva.
Antonija	ga Ribičeva.
Rozalija	gna Sfiligojeva.
Nuri	gna Korenjakova.
Pedro, pastir	g. Sowilski.
Nando, pastir	g. Banovec.
Župnik	g. Finko.
Kmet	g. Perko.

Kraj: Deloma visoka planota v Pirenejih, deloma v nižavi Kataloniji na Španskem.

Sebastjano, veleposestnik, lastnik mnogih kmetij, gozdov, planin, mlinov itd. v Kataloniji na Španskem, je zabredel v dolgove. Da se jih reši, se hoče poročiti z bogato nevesto. Ker ima pa razmerje z lepo rejenko Marto, ki živi v mlinu, in ljudje o tem razmerju govore, je treba, da napravi takim govoricam pred svojo poroko konec. Zato gre v planine, kjer pase njegove črede mladi pastir Pedro. Ponudi mu Marto za ženo. Pedro je zadovoljen. Zapusti planine in gre v nižavo na svojo svatbo.

V mlinu se pripravljajo na svatbo. Mlinški hlapec Moruccio pouči Tomasa, najstarejšega, devedesetletnega občana o nezdravem razmerju med Sebastjanom in Marto. Tomaso zato svari Sebastjana. Sebastjano spodi jezen Moruccia iz mlina. Svatje gredo v cerkev. Po poroki se vrnete Pedro in Marta v mlin ter ostaneta tam sama. Pedro poln sreče, Marta hladna v težki zavesti svoje sramote. V Martini sobi se posveti luč. To je Sebastjano, ki ga ni sram, na poročno noč obiskati svoje ljubice.

Drugo jutro se prične Pedru razmerje jasni. Hoče zapustiti nižavo in Marto in oditi v svoje solnčne planine. Marta pa ga vzljubi. Sebastjano pride in zahteva, da Marta pleše. Pedro ji brani in zato ga Sebastjano udari. Marta odkrije tajnost svojega razmerja s Sebastjanom. Pedro hoče napasti Sebastjana, a ta ukaže, naj ga siloma odstranijo. To se zgodi. Pride Tomaso in pove, da je bogata nevesta odklonila svatbo s Sebastjanom. Prodano bo torej vse njegovo imetje. Ostane mu le mlin. Marto hoče obdržati. Toda Marta se zaveda, da je žena Pedra, in Sebastjana odklanja. Ko jo ta poln strasti in srda vrže predse na kolena, pride Pedro. Razvije se dvoboj. Pedro zadavi Sebastjana, zapusti nižavo in nese Marto v svoje planine.

ZDENKA RODIČ damski modni salon

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10
(Palača „Zadružne gospodarske banke“)

Oglašujte
v
Gledališkem
listu!

ČAROSTRELEC.

Romantična opera v treh dejanjih (petih slikah).

Spisal F. Kind. Poslovenil A. Funtek.

Godbo zložil K. M. Weber.

Dirigent: MATAČIČ.

Režiser: O. ŠEST.

Otokar, vladajoči knez	g. Cvejič.
Kuno, knežji dedni logar	g. Pugelj.
Agata, njegova hči	ga Lewandowska.
Anka, mlada sorodnica	ga Lovšetova.
Gašper, prvi lovec	g. Zathy.
Maks, drugi lovec	g. Šimenc.
Samiel, črni lovec	g. Drenovec.
Puščavnik	g. Betetto.
Kilian, bogat kmet	g. Debevec.

Lovci. Družice. Kmetje.

Kraj: v nemškem gorovju. Čas: kmalu po tridesetletni vojni.

Vsebina: 1. dej.: Slavnostni prostor na velikem strelišču, kjer se je kmet Kilian odlikoval kot mojstrski strelec. Veliko veselje med lovci. Le Maksa, ki je bil dotlej najboljši strelec, to pot pa ni nič zadel, vse zamahuje. Višji logar napoveduje običajno poizkusno streljanje, ki se vrši jutri. Če bo pri tem streljanju Maksu sreča mila, dobi za ženo lepo Agato. Toda zle slutnje ga vznemirjajo. Kar se pojavi Gašper in ga povabi, da gre z njim vliivat čarobne kroglice.

2. dej.: V logarjevi hiši sedi Agata in prede. Anica zabija v steno žebelj, na katerem naj visi slika pradedca. Vesela je in bi tudi svojo žalostno prijateljico Agato rada razveselila. Ko odide iz sobe, je Agata zopet sama zatopljena v svoje lepe ljubezenske sanje, zakaj njeno srce pričakuje že dolgo ljubega. In res pride Maks, toda le na kratek čas in že odhaja. Izgovarja se, da mora jelena, ki ga je pravkar ustrelil v zloglasnem volčjem brezdnju, spraviti domov. Agata slutí nekaj hudega, ga zadržuje, toda vse zaman.

Izpememba: Volčje brezdnjo. Gašper pričakuje Maksa, ki končno pride. Navzlic svarilu ranjke matere in Agate pomaga Maks pri čaranju.

3. dej.: Agata, že v poročni obleki, je navidezno vsa srečna nevesta, toda zle slutnje je niso zapustile. Zopet jo tolaži Anica, a ne dolgo, zakaj tudi njo obhaja strah in bojazen.

Izprememba: Slavnostno streljanje. Grof Otokar odredi, da bodi cilj bel golob. Maks strelja. V tem trenutku pride Agata in se zgrudi na tla. Ljudstvo misli, da je ustreljena, toda v resnici je strel zadel Gašperja. Maks javno prizna svoj zločin in čaranje.

Grof Otokar ga hoče zato za vedno izgnati iz države; kar pa se pojavi puščavnik, ki prosi Otokarja milejše kazni. Grof se da preprositi ter odredi, da naj Maks ostane v deželi eno leto na preizkušnji. Če bo v tem času dokazal, da je pošten in zvest, dobi ob letu lepo Agato za ženo. Narod poje v mogočnem koru in prekipeva veselja in hvaležnosti.

Slovenci v Berlinu. 7. febr. je priredila »Jugoslovenska studentska Zadruga Berlin« večer, na katerem so sodelovali poleg raznih nemških igralcev in pevcev tudi naši rojaki: gg. Gaberščik, Melihar in Šubelj. Uprizorili so v nemškem jeziku I. dej. Cankarjeve »Das Aergernis im Thale St. Florian«. Ulogo zlodeja je igral g. Melihar, Šviligoja g. Gaberščik, Petra g. Šubelj, župana in ostale vloge pa nemški igralci. Predstavi so prisostvovali poleg našega poslanika odlični nemški in drugi gostje. G. Šubelj je pel Pavčičevo »Padale so cvetne sanje« in Michlovo »Človeka nikar« v slovenskem jeziku. Uspeh prireditve dela v vsakem oziru vso čast našemu naraščaju v Berlinu.

PAPIRNA TRGOVINA
IVAN GAJŠEK
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 2.

Fini pisмени papir v kartonu in mapah, umetniške razglednice — vedno nove, fini notezi, koledarji, poezije, albumi.

==== Primerna priložnostna darila. =====

Najfineji pisemski papir

priporoča

: **M. TIČAR** :

LJUBLJANA,
ŠELENBURGOVA ULICA.

J. Kostevc, manufakturna trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Na drobno! Telefon šte. 538. — Ček. ur. šte. 11.228. Na debelo!

Janko in Metka.

Bajka v treh slikah. Spisala A. Wette. Poslovenil M. Markič.
Vglasbil Engelbert Humperdinck.

Dirigent: K. JERAJ:

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Oče Peter, metlar	g. Cvejič.
Jera, njegova žena	ga Smolenskaja.
Janko } njiju otroka	ga Rewiczewa.
Metka }	gna Thalerjeva.
Vešča hrustalka	gna Kattnerjeva.
Peščenček	gna Saksova.
Rosniček	gna Korenjakova.
Štirinajst angelov	* * *
Otroci	* * *

Prva slika: doma, druga: v gozdu in tretja: medeni hramek.

	VIKTOR BAJT nasl.	
	Prva ljubljanska cvetličarna	
::	LJUBLJANA.	::

KUNSTEK & PLETERSKI		
trgovina z manufakturo, modnim blagom, usnjem in kožami.		
Vodnikov trg 5	LJUBLJANA	Kopitarjeva ul. 4

SEVILSKI BRIVEC.

Buffo-opera v dveh dejanjih. Spisal Cezar Sterbini.
Uglasbil G. Rossini. Prevel A. Funtek.

Dirigent: NEFFAT.

Režiser: SEWASTIANOW.

Grof Almaviva	g. Kovač.
Bartolo, zdravnik	g. Zupan.
Rozina, varovanka v hiši Bartola	ga Lovšetova k. g.
Figaro, brivec	g. Levar.
Basilio, učitelj glasbe	g. Betetto.
Fiorello, sluga Almavive	g. Zorman.
I. sluga (tenor)	g. Banovec.
II. sluga (bas)	g. Pugelj.
Berta, hišna pri dr. Bartolu	ga Smolenskaja.
Častnik	g. Zorman.
Notar	g. Perko.

Vojaki, godci.

Dejanje se vrši v Sevili.

Prva vprizoritev 5. februarja 1816 v Rimu.

Dr. Bartolo, postarn, ohol, nezaupen, lakomen mož ima mlado, lepo in bogato varovanko, Rozino; v to je zaljubljen in jo hoče za ženo. Strogo jo čuva. V petju jo poučuje Basilio, intriganten in podkupljiv človek, pristaš Bartolov. Dekličino ljubezen pa ima mladi, lepi in bogati grof Almaviva, ki ji priredi kot Lindoro podoknico. Da pospeši zблиžanje z izvoljenko, se posluži Figara, spretnega, podjetnega, premetenega in predrznega brivca. Ta mu svetuje, naj se obleče kot častnik in gre v Bartolovo hišo, kakor da išče vojaške nastanitve ter naj dela, da je pijan. — Figaro gre pa tudi k Rozini in ji pove, da jo ljubi Lindoro. Deklica je vsa srečna v svoji ljubezni in piše pisemce dragemu. Almaviva pa izvrši, kar mu je svetoval Figaro in provzroči v Bartolovi hiši veliko zmedo. S tem konča prvi akt.

V drugem aktu nastopi Almaviva kot glasbenik Don Alonzo, ki pravi, da je Basilijev učenec in za ta dan njegov namestnik, ker je Basilio bolan; poučeval bo danes Rozino. — Za njim pride Figaro in izvabi Bartola iz sobe s pobijanjem posode. Ta hip porabita Lindoro in Rozina, da si prisežeta ljubezen in zvestobo. Sedaj pa se pojavi Basilio, in zmeda postane večja. Almaviva ga podkupi z možno zlata, da se uda trditvi,

da je bolan, in tako ga spravijo iz hiše. Medtem, ko Figaro brije Bartola, pove Lindoro Rozini, da pride ponjo o polnoči. A Bartolo vjame nekaj zadnjih besedi in gre s palico nad tekmeča; ta pa pobegne s Figarom iz hiše. Tedaj nastopi Basilio in pove Bartolu, da je bil dozdevni Don Alonzo grof Almaviva sam. — Bartolo dokazuje Rozini, da jo je Lindoro izdal in da jo namerava oddati Almavivi. Meneč, da je izdana, sprejme Rozina Bartolovo roko in hoče skleniti zakon takoj. — Bartolo pošlje Basilija po notarja, da napiše pogodbo, sam pa gre po stražo, da bi onemogočil ponočni poset. — Almaviva in Figaro pa udreta skozi balkonska vrata, kamor sta prišla po lestvici in pojasnita Rozini, da je Lindoro grof Almaviva, ki jo popelje k altarju kot grofico. Prav tedaj pa prideta Basilio in notar; ta napiše pogodbo, navzoči jo podpišejo in tudi Basilio, podkupljen od grofa, se ne brani biti za pričo. Ko dospè Bartolo s stražo, je pogodba sklenjena in Rozina zaročena z grofom.

Jar. Kvapil bo na Vinogradih uprizoril na novo poleg »Kar hočete« in »Cymbelina« še »Kralja Leara« in »Sen. kresne noči« z Mendelssohnovo glasbo pod vodstvom O. Nedbala.

K. Burian, slavni češki pevec, je pel v operi v Budimpešti Heroda v »Salomi« z velikanskim uspehom.

Večne krize manjših čeških gledališč (Mor. Ostrava, Olomuc, Chrudim in dr.) hočejo odpraviti na ta način, da se bo na enih gojil samo dramski, na drugih pa samo operni (operetni) repertoar. Gledališča bi se potem potem gostovanj medsebojno izmenjavala.

Premiera »R. U. R.« v Berlinu v »Th. am Kurfürstendamm« je bila 27. marca t. l. Igralci, ki so pri njej sodelovali, se podajo na daljšo turnejo, tako da bodo tudi na Češkem lahko videli nemško predstavo »R. U. R.«. Režija: John Gottowt; Helena Glory in robotka Helena: Marija Fein; Domin: Sahl-Nachbaur; Fabry: Kessler; Alquist: Walser; robot Primus: mladi pesnik Walter Rilla. — Kot knjiga je izšla drama tudi v Newyorku in ima podnaslov »Fantastična melodrama«.

Priporočamo

Kolinsko

cikorijo.

PRISPEVAJTE ZA

BORŠTNIK-VEROVŠKOV

NAGROBNI SPOMENIK.

Sara Bernhardt.

Dne 26. marca ob 8. uri zvečer je umrla največja francoska tragedinja Sara Bernhardt. Popoldan je bila na lastno prošnjo previdena z zakramenti za umirajoče. Dosegla je, kolikor se da dognati, nekako 77 let. Vendar pa je starost slavnih igralk povečini nepoznana; pri Sari Bernhardt pa tembolj, ker je »božanska Sara« do 70. leta ohranila glas in telo tako mlado, da je na odru izgledala kot kaka 30 letna. Sloka postava, elegantni udje, povešene rame, klasični profil, zelo močne oči, ponosna kraljevska noša in nastop: to je dajalo nepozabni čar njeni Fedori, Frou-Frou, Dami s kamelijami, Tosci in Kleopatri. Ravnotako njenim dvem princem: vodi Reichstadtškemu (Rostand: »L' Aiglon«) in Hamletu. Po rodu je po materi nemška judinja, po očetu pa francoska katoličanka. Vzgojena je v samostanu Grand Champs v Versaillesu. Od 1858. do 1862. je bila učenka pariškega konzervatorija. 1862. je debutovala kot Ifigenija v Théâtre Français, odtod je šla na Gymnase-Théâtre, potem v Odéon, kjer je imela prve uspehe v V. Hugojevem »Ruy Blasu«. Pozneje šele se je vrnila v »Théâtre Français«, gostovala žnjim koncem sedemdesetih let v Londonu in pozneje na svojo roko v Ameriki. Nato se je podala na daljšo turnejo po vsej Evropi in bila med drugim tudi v Beogradu in Zagrebu. L. 1900 je prevzela vodstvo »Théâtre des Nations«, postala profesorica na akademiji in bila sprejeta v častno legijo. Prva umetnica, ki je bila deležna te časti, je bila sicer laška pevka Adelina Patti, toda prva francoska igralka je bila ona. 1882. se je poročila z nekim manj slavnim igralcem Daria, ki je pa že 7 let nato umrl. Toda stara mati je bila že pred več kot desetimi leti pred svojo poroko. Nazadnje je imela svoje lastno gledališče »Th. Sarah Bernhardt« zajedno s svojim sinom Mauricem. Bila je slikarica, kiparica, krotilka lévov in kač, posegala je tudi v politično življenje, se vozila z aeroplanom, pisala romane in igre in je bila sploh izvanredna žena. Žena neverjetne energije in nadarjenosti. V svojem teatru je seveda sama režirala, sama delala načrte za sceno in kostume, najbolj znani pa so njeni oderski efekti s cveticami, katere je sama vzgojila. O njeni umetnosti, iznajdljivosti in karijeri, kakor tudi izvlečke njenih memoir priobčimo v prihodnjih številkah.

Razno.

»Češnjev vrt« se je moral radi obolesti režiserja Putjate preložiti na pozneje.

Češko-dunajska gostovanja. Švandlovo divadlo iz Prage bo priredilo več čeških predstav v dunajskem »Volkstheatru«, med drugimi dela Strindbergova, Langerjeva, Werflova in Shakespearjeva. Istodobno pa gostuje ensemble iz Burgtheatra (Medelsky, Tressler in dr.) v Švandlovem divadlu, in sicer v nemščini.

»Udruženje gledaliških igralcev« je sklicalo 18. marca sestanek, na katerem se je razpravljalo o skupni grobnici za umrle člane in o prenosu spomenikov I. Borštnika in A. Verovška. Sestanka so se udeležili člani uprave, člani drame in opere, ter arh. R. Kregar. Sklenilo se je na predlog »Udruženja«, da se prenese oba imenovana kipa v park dramskega gledališča, da pa se ozira na umetniške načrte in nasvete tozadevnih strokovnjakov. Glede akcije nagrobnega spomenika Borštniku in Verovšku je prevladovala misel, naj se »Udruženje« bavi z ustvaritvijo skupne grobnice slov. gled. igralcev.

Gostovanje predsednika »Udruženja glumaca SHS« v Beogradu, znanega našega dramskega prvaka g. M. Markovića se vrši v prvi polovici aprila. Umetnik kreira načelnika v »Revizorju«, v katerem je imel o priliki svojega jubileja izvanreden uspeh, in Hasan-ago v Ogrizovičevi »Hasanaginici«, katero ulogo smatrajo do danes za njegovo najboljšo kreacijo.

Ljuba Iličić alias Louis Illing je pred kratkim nastopil v prvi tenorski vlogi operete »Apaši« (Ralf Benatzky), katere premiera je bila na »N. Deutsches Th.« v Pragi. Kritika pravi: »... gledališče je opereto lepo insceniralo, predstava pa ni bila tako dobra kot smo pričakovali. Tega je kriv operetni junak L. Illing, ki se smatra že za tako velikega junaka in ljubimca publike, da misli, da se mu ni treba več potruditi. Ali ne zna ali pa noče peti, vsaj pri premieri ni bil niti pevsko niti igralsko na višku. Dramatična ljubavna scena v II. dej. se mu je popolnoma ponesrečila, publika, ki je sicer zelo mirna, se je na glas smejala.«

»**Oidipova pot**«, igra Huga v. Hofmannsthala, prvotno imenovana »Oidipus in sfinga«, ki so jo že pred leti igrali v Berlinu, je sprejeta v repertoar Burgtheatra na Dunaju.

»**Požar strasti**« v Pragi. To Kosorjevo dramo, ki je bila pred leti z velikim uspehom igrana razven v Jugoslaviji tudi na Dunaju, Monakovem, Frankfurtu, Moskvi in pred kratkim v Bratislavi in Lvovu, vprizori na Tylovem divadlu kot gost režiser E. Nadvornik, ki je imel pretekli mesec tako lepe uspehe v komornih igrah na Švandlovem divadlu.

Klasično gledališče v Berlinu. Bratje Rotter v B. so združili tri večja berlinska gledališča in hočejo že začetkom nove sezone ustanoviti ljudsko gledališče z predvsem klasičnim repertoarom. Cene bodo zelo nizke. Otvorili bodo sezono z večjim Shakespearjevim ciklom.

Demetrova nagrada za l. 1922 v znesku Din 2500.— je priznana M. Krleževi dramati »Golgota«. Ocenjevalci so pretresali samo 5 del: J. Božić »Svatba«, T. Strozzi »Iztočni greh«, P. Petrović »Stojanda«, B. Lovrić »Sin« in Krležovo »Golgota«. Odločiti se jim je bilo končno samo med Strozijem in Krležo, končno pa so priznali nagrado Krleževi »Golgoti«, češ da je drama poleg literarne vrednosti tudi na odru doživela velik uspeh.

Gna Alice Nikitina, bivša članica našega baleta, je plesala to sezono v »Russ. romantisches Theater« (Apollo-Th., Berlin) zajedno s slavno plesalko carskega baleta Smirnova, Cl. Pavlova, E. Krüger, Obušov in Romanov. Trupa, ki je imela v Berlinu zelo lepe uspehe, je odpotovala v marcu na Holandsko.

Eleonora Duse, slavna italijanska tragedinja, gostuje spomladi na Dunaju.

† **Aleksander Milojević** je umrl 24. marca t. l., 64 let star, v Beogradu. Eden najuglednejših srbskih igralcev, prvotno sodni uradnik, se je 1877. pridružil potujoči družini Mihajla Dimića, nato odšel v Novi Sad, od l. 1901 pa ostal stalni član beograjskega pozorišta do svoje smrti. Po povratu se je s svojimi organizatorskimi zmožnostmi posebno odlikoval pri ustanovitvi sarajevskega gledališča in je kot pooblaščenec »Udruženja« v delegaciji prosvetnega ministrstva v Beogradu deloval med drugim tudi za poddržavljenje ljubljanskega gledališča. Večen mu spomin!

»**Novo Orestijo**«, tragedijo v treh dejanjih, ki jo je spisal Arnošt Dvořak, bodo igrali začetkom aprila v industrijski palači (6000 gledalcev) na razstavnem prostoru v Prahi. Režija: I. Kroha; muzika: Jirak; koreografija: I. Jenčík; Elektra: Iblová; Orest: Karen; Klitaimnestra: Hellerova; Agamemnon: Mayer.

Češka premiera v Londonu. V »Unic Centre Club« so igrali z dobrim uspehom kot prvo češko igro enodejanko »Juni« (Fr. Šrámek) dne 4. marca. Prestavil jo je prevajalec bratov Čapek P. Selver.

Film Hudožestnikov. Poročali smo že, da je sovjetska vlada poslala prve filme Hudožestnikov v zapadno Evropo. Evo vam kritike o prvem teh filmov, o Tolstojevem »Polikuški«: »Iz tega resnega filma sovjetske Rusije se bodo naši ljudje samo učili. Kako se iz male scene napravi cela afera, brez patosa, brez pretiravanja, brez praznih in nič pomembnih efektov. Nikjer ne prestopa virtuoznost prave meje. Ta ruska umetnost je še enkrat resničnost. Moskvinov Polikuška je majhen čokat človek dobroteljnih, prebranih oči, hitrih, hlastavih gest. Rad ga moraš imeti, ker je vedno dobre volje... — Tistim, ki hočejo v filmu senzacije, se bo zdehalo in bodo morda to revolucijo prespali, zakaj ona nima nobenih agresivnih oblik.« — Kot dostavek (čeprav ne spada pod rubriko filma, pač pa ruske umetnosti): V »Neues Deutsches Th.« v Berlinu so nanovo vprizorili Schillerjeve »Die Räuber«. Kritika omenja med drugim: »Zelo zanimiv je bil Franc. Mestoma je spominjal na nevrasteničnega Erika XIV., ki ga je igral mladi Čehov.« Moj Bog, kdaj je že to bilo, ko je moskovski studio igral Strindberga, toda Berlin ga še ni pozabil, ni pozabil njegovega najboljšega igralca Čehova!

Hudožestniki v Ameriki. Gostovanje Hudožestnikov januarja t. l. v Ameriki je višek umetniškega trijumfa, ki ga je ruska umetnost v Ameriki sploh doživela. Pred njimi so se izkazali že Rahmaninov, »Snjeguročka«, »Sadko«, Šaljapin itd. In pred dvajsetimi leti N. I. Orlenjev s svojimi predstavami, nadalje jim je bila pot uglajena potom angleških monografij o ruski umetnosti. Toda januarski uspeh je bil mnogo večji kot so si mislili in je imel prave ameriške dimenzije. Do 8. jan. so igrali vsak večer Tolstojevga »Carja Fjodra«, do 15. jan. Gorkijev »Na dnu«, do 23. Čehov »Češnjev vrt« in do konca meseca »Trif sestere«. Prva predstava je bila senzacija newyorške »season«. Gledališče, ki obsega 4000 sedežev, je bilo nabito najfinejše ameriške družbe. Reprize so uspeh samo dvigale. Pred blagajnami je prišlo do pravih pretepev. Naval Amerikancev je bil tolik, da tamošnji Ruši svojih umetnikov sploh videti niso mogli. Najbolj se čudijo Amerikanci, da Stanislavski ne priznava nobenega »stara«. Največji ameriški režiser David Belasco je napisal članek, v katerem priznava, da pred gostovanjem Hudožestnikov še sploh ni nikdar videl resničnega dramskega igranja.

Jubileji.

Dne 3. marca je slavilo Nar. gled. v Mariboru 65 letnico rojstva in 40 letnico umetniškega delovanja našega odličnega skladatelja g. Viktora Parme. Vprizorila se je z velikim uspehom kot slavnostna predstava njegova prva opera »Urh, grof Celjski«. Opero je vodil g. A. Mitrović, v glavnih ulogah pa so nastopili gg. Arhipov, Čepič, Mitrovićeva, Jež, Janko, Kogejeva in Grom. Opera je komponirana l. 1892—1894, prvič vprizorjena pa je bila 15. februarja 1895. v Ljubljani.

17. januarja je praznoval 25 letnico umetniškega delovanja član Nar. pozorišta v Sarajevu g. Ilija Vučićević, znani »čika Ika«. Slavnostna predstava je bila Thomasova burka »Charleyeva tetka«.

10. februarja je slavil 25 letnico nadredatelj Nar. kazališta v Zagrebu g. Ivo Raić. On je eden onih redkih dramskih naših umetnikov, ki so delovali tudi na drugih večjih svetovnih odrih izven naše domovine. Izšel je iz šole znanega dunajskega recitatorja A. Strakoscha, bil angažovan 1901. na »Neues Th.« v Berlinu, nato deloval tri leta na Nar. divadlu v Pragi, pozneje gre v Berlin, kjer ga Reinhardt navduši za Ibsenovega Osvalda. V tej ulogi ga je videl pisatelj H. Bang, ki je zaklical v neki noveli slavnemu Jos. Kainzu: »Poražen si od hrvatskega dečka!« Ko se je l. 1909 vrnil v rodno mu mesto Zagreb, kjer je ostal do danes, je pisal Jar. Kvapil zagrebški upravi: »Ivo Raić se vrača na hrvatsko gledališče in prinaša seboj razven svojega talenta dve tako redki stvari: svežo mladost in kljub temu toliko gledališko izurjenost... Naj se Zagreb okoristi z njim, naj se tam povzpne do one višine, na kateri bi ga rad videl pri nas v Pragi kot svojega mladelega, predragega druga! — J. Kvapil.«

2. marca je praznoval 50 letnico neprekinjenega umetniškega delovanja član Nar. pozorišta v Beogradu g. Pero Dobrinović. Za svečano predstavo si je izbral R. Bracca »Don Pietro Caruso« in l. l. Mjasnickega komedijo »Čikina kuća«.

3. marca je praznoval 25 letnico redatelj Nar. kazališta v Zagrebu g. Gjurjo Prejac v ulogi Franka Straussove operete »Netopir«. Prejac je deloval l. 1898 tudi v Ljubljani v dramih in opereti.

25 letnico umetniškega delovanja je praznoval dne 6. marca prvak Nar. pozorišta v Skoplju g. Pera D. Jovanović. Za svečano predstavo si je slavljence izbral francosko dramo »Lyonski vlak«.

7. marca je praznoval 25 letnico g. Andrija Djurčić, član Nar. pozorišta v Sarajevu, in sicer v ulogi fabrikanta Gizekeja v znani »Pri belem konjičku«.

Slike gledaliških umetnikov se dobe v trgovini s slikami »Special« A. Babka na Aleksandrovi cesti.

Današnja številka prinaša kot umetniško prilogo sliko Antona Danila Cerarja, našega priljubljenega nestorja. (Atelje »Helios«, Bešter.)

Mnogo denarja

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.

v velikem skladišču blaga

veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg 10.

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 4.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.